

СТАНОВИЩЕ

От доц. Борислав Георгиев Георгиев

Клиника по кардиология, Национална кардиологична болница
член на жури за присъждане на научна и образователна степен „Доктор“,
определено със заповед на Ректора на Медицинския университет Варна
№Р-109-320/18.12.2013 г. и №Р-109-1/8.1.2014 г.

Относно: дисертационен труд на д-р Атанас Ангелов Атанасов, докторант на самостоятелна подготовка към Катедра по вътрешни болести, факултет по медицина, Медицински университет „Проф. Д-р Параскев Стоянов”, Варна, на тема *„Роля на коронарния артериален калциев скор при рисковата стратификация на безсимптомни лица и при пациенти с гръдна болка без известна коронарна болест на сърце“*

Значимост на темата: Идентификацията на лицата с висок риск за развитие на ИБС е едно от големите предизвикателства в клиничната кардиология. Моделите за оценка на глобалния сърдечно-съдов риск са в основата на съвременната превантивна кардиология. Тази „класическа оценка” на риска не е способна да идентифицира значим дял от пациентите с бъдещи сърдечно-съдови събития, защото тези рискови модели по-скоро определят статистическата вероятност за поява на ИБС и не правят индивидуална оценка. С въвеждането на нови биомаркери и образни методи се търси по-добра индивидуална предикция на риска. Коронарният артериален калций (КАК) е маркер за наличие на коронарна атеросклероза. Не всяка атеросклеротична плака съдържа калций, а коронарен калцификат не е синоним на значима коронарна стеноза или оклузия. През последните 10 г. проучвания с над 100 000 участници доказаха много добрата прогностична стойност на коронарния артериален калциев скор (САС) при безсимптомни лица и възможността чрез САС да се направи рекласификация на риска. Липсата на КАК при безсимптомни лица се асоциира с много нисък риск за големи сърдечно-съдови събития през следващите 3-5 г., докато при тежка коронарна калцификация (САС>1000) рискът нараства до 11 пъти. При безсимптомни лица без установена ИБС, КАК е предиктор за бъдещи събития независимо от оценката с традиционните рискови фактори. Ползата от допълнителна рискова стратификация с САС е най-голяма за лицата с интермедиерен риск. Липсата на КАК рекласифицира пациента в нискорисковата категория, докато високият САС го определя като високорисков и показан за агресивна превантивна терапия. Темата за ролята на САС при рисковата стратификация е изключително актуална за съвременната кардиология.

Структура на дисертационния труд: Научният труд на д-р Ангелов е оформен на 178 стр според изискванията и съдържа „Въведение“ 2 стр., „Литературен обзор“ 42 стр, „Предпоставки за провеждане на проучването“ 1 стр „Цели и задачи“ 1 стр, „Материали и методи“ 6 стр, „Резултати“ 44 стр „Обсъждане“ 41

стр, „Изводи“ 2 стр, „Приноси“ 3 стр, „Библиография“ – 26 стр. Онагледен е с 63 фигури и 20 таблици.

Литературен обзор: Литературният обзор показва много добра осведоменост на автора по темата. Библиографията съдържа 372 цитирани заглавия, от които 9 са на кирилица. От всички тях 298 (80%) са публикувани през последните 10 години, от които 182 (49%) през последните 5 години. Изводите от обзора обуславят важността на проблема и липсата на достатъчно научни данни дефинира предпоставките за провеждане на проучването.

Основна цел на дисертацията: Основната цел е да се проучи мястото на изследването за коронарен артериален калций при рисковата стратификация на безсимптомни лица с различна рискова характеристика и при симптомни пациенти с гръдна болка без известна ИБС.

Задачи: За осъществяване на целта д-р Ангелов си е поставил 8 изследователски задачи, които са формулирани прецизно.

Методичен подход: Авторът изследва 433 последователни мъже и жени, от които 225 са безсимптомни лица с поне един РФ, насочени за скрининг за коронарна болест, и 208 симптомни пациенти с гръдна болка без известна ИБС и са проследени след поне 6 месеца. Използвани са подходящи статистически методи, които създават достоверна база за обсъждане на резултатите.

Резултати: Получените резултати на д-р Ангелов са изложени прилежно. Собствените резултати са представени в 5 раздела и са добре онагледени. Получените резултати отговарят на поставените изследователски задачи. Представената работа е напълно достатъчна по обем.

На базата на проведените изследвания д-р Ангелов предлага при нискорисковите лица рекласификация според САСС. Особено интересни в тази изследвана група са младите и възрастни асимптомни лица, както и болните с диабет и пациентите с предсърдно мъждене. В групата на симптомните пациенти много важни са резултатите на дисертанта, касаещи анализа на резултатите според характеристиката на симптоматиката (типична, атипична и неангинозна гръдна болка). На базата на своите резултати д-р Ангелов предлага диагностичен алгоритъм за поведение и диагностика при пациентите с гръдна болка. За болните с ниска и умерена претест вероятност за наличие на коронарна болест определянето на САСС може да служи като своеобразен филтър, който да даде посоката за други диагностични тестове и образни изследвания. Сравнени са позитивната и негативна предсказваща стойност, чувствителността и специфичността за доказване наличието на обструктивна коронарна болест на конвенционалната ЕКГ, ЕКГ стрес-теста и теста за определяне на САСС. Интересни са резултатите касаещи влиянието на САСС върху избора на профилактична стратегия. От практическа гледна точка са резултатите в

проучването касаещи намалението на сърдечната честота с бета-блокери и редуцията на радиационната експозиция.

Обсъждане: Обсъждането на резултатите е отделено в самостоятелна част на дисертационния труд и представлява задълбочен анализ на получените данни в контекста на известното в научната литература и резултатите от научното изследване. Получените данни са интерпретирани коректно и проличава високата компетентност на дисертанта.

Изводи: Д-р Ангелов предлага 12 извода, които произлизат пряко от проведеното изследване и са подчинени на структурата на дисертацията.

Приноси: Приносите са 20, разделени в две групи - с оригинален характер (7) и с потвърдителен характер (13) и са с изключителна значимост за клиничната практика.

За първи път в България е проведено проучване относно значението на CACS теста в скрининга за субклинична коронарна атеросклероза. За първи път е изследвана ролята на CACS при рекласификацията на различни категории безсимптомни лица: с нисък към интермедиерен риск; с интермедиерен риск; диабетици без известна ИБС; млади и по-възрастни безсимптомни лица. Авторът за първи път е изследвал потенциалната роля на CACS скрининга при рисковата стратификация на пациенти с пароксизмално предсърдно мъждене без известна ИБС преди провеждането на други образни изследвания. За първи път в България е изследвана диагностичната стойност на CACS при симптомни пациенти с гръдна болка без известна ИБС. За първи път при симптомни пациенти без известна ИБС е направена корелация между оценката на риска за изява на ИБС, направена с глобален рисков модел, и определената с клиничен модел претест вероятност за наличие на обструктивна ИБС. За първи път д-р Ангелов предлага диагностичен алгоритъм за преселекция на симптомните пациенти с гръдна болка без известна ИБС преди провеждането на диагностична коронарна ангиография. За първи път е проведено проследяване по отношение на настъпили сърдечно-съдови събития, приложение на диагностични тестове и медикаментозно лечение при пациенти, при които е проведено КТ изследване на сърцето (CACS и КТКА).

Публикации: Във връзка с дисертационния труд авторът представя 3 публикации в български. С резултати от дисертацията д-р Ангелов е участвал със 6 съобщения на български и международни научни форуми и във всички е първи автор.

Заключение: Оценявам работата на д-р Атанас Ангелов Атанасов на тема „Роля на коронарния артериален калциев скор при рисковата стратификация на безсимптомни лица и при пациенти с гръдна болка без известна коронарна болест на сърце“ като стойностна в научно отношение и важна за клиничната практика. Считаю, че този дисертационен труд отговаря на изискванията за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ залегнали в Закона за

развитие на академичния състав в Република България и на Правилника за развитие на академичния състав на Медицински университет – Варна. Въз основа на гореизложените достойнства на дисертационния труд на гл. асистент д-р Атанас Ангелов Атанасов убедено препоръчвам на членовете на почитаемото Научно жури да гласуват положително и да присъдят на д-р Атанас Ангелов Атанасов образователната и научна степен „Доктор“.

28.1.2014
София

Изготвил:

Доц. Д-р Борислав Георгиев Георгиев, дм

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke at the end, positioned over the printed name of the author.